

Is een coöperatie nodig om samen te werken?

Anne-Marie Vangeenberghe
3 maart 2022



samen investeren
in welvaart
en welzijn

ondernemen

= inkomen verwerven door **product** of **dienst** op de markt brengen



kapitaal



arbeid



kennis

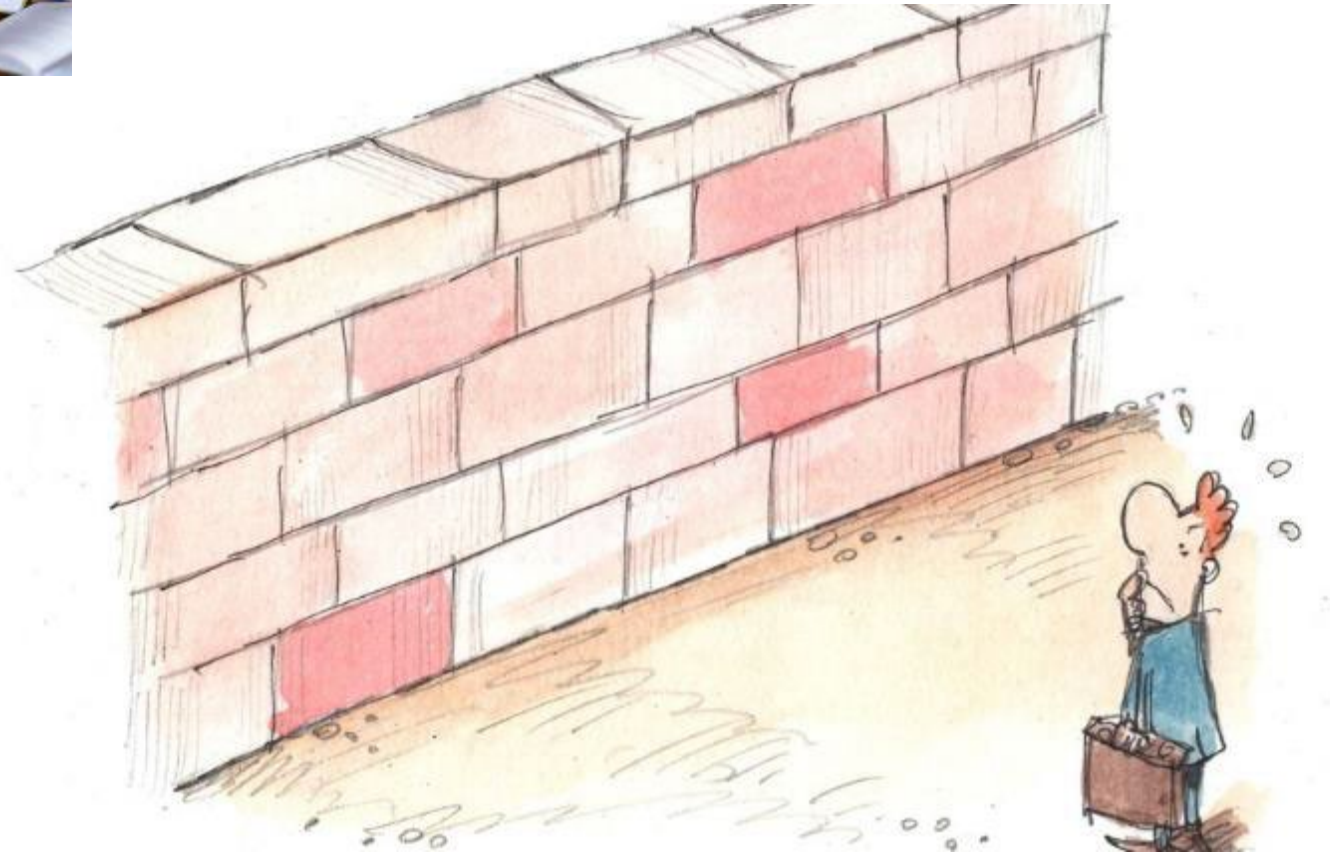
Waarom samenwerken?

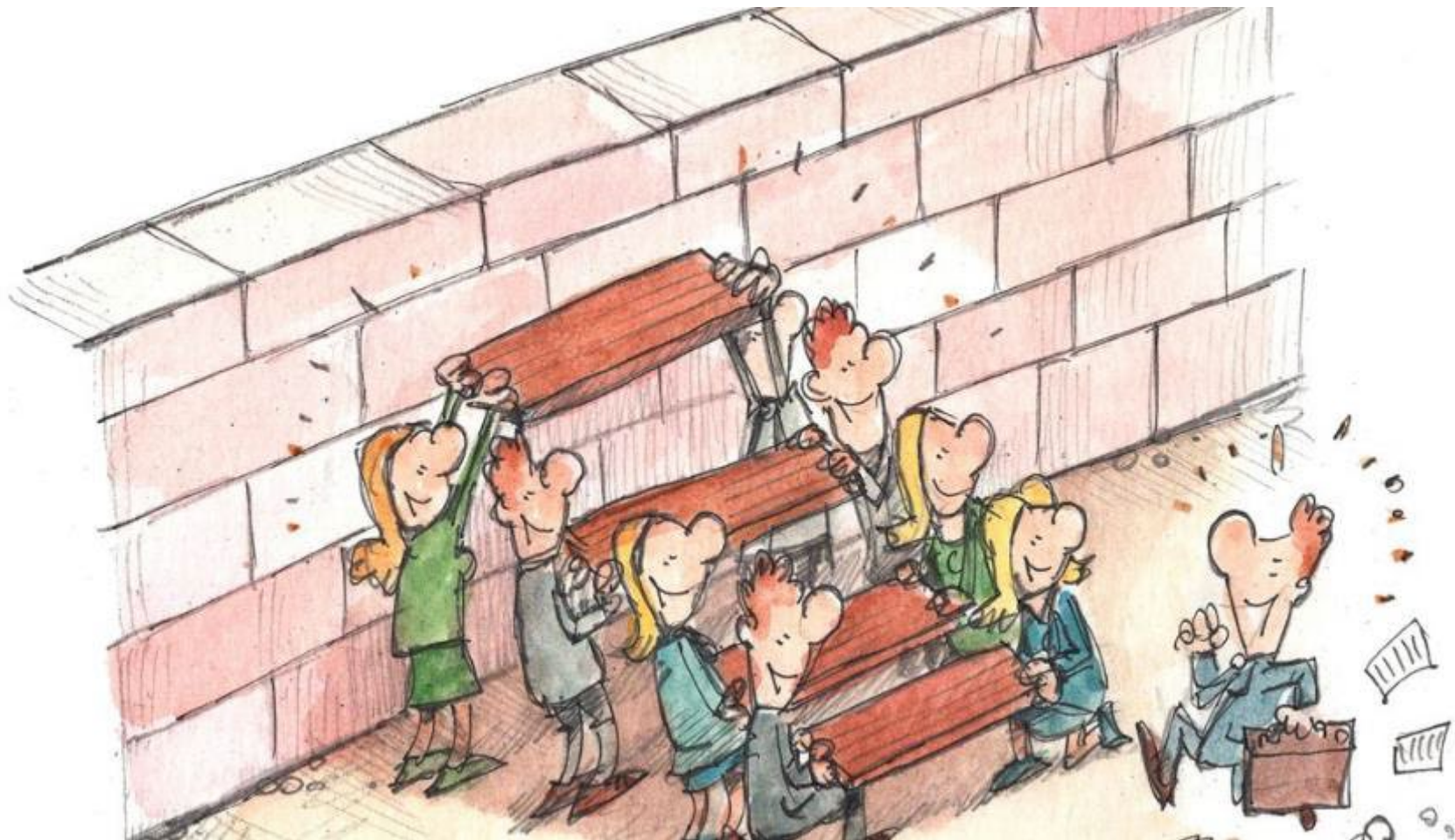


samen investeren
in welvaart
en welzijn

*“Wat je alleen kan doen,
doe je best alleen.”*

Wat als je het niet alleen kan?





SAMENWERKEN OM STERKER IN DE MARKT TE STAAN



samen investeren
in welvaart
en welzijn

hoeve- (en streek)producten



Nieuw product op de kaart zetten



marketing



Het faire vlees
La viande équitable
Das faire Fleisch



samen investeren
in welvaart
en welzijn

SAMENWERKEN OM TE OPTIMALISEREN



samen investeren
in welvaart
en welzijn

informeel



formeel: machinerig cv





samenaankoop

directe doelstelling

indirecte doelstelling



De Landgenoten
Landbouwgrond voor bioboeren



samen verkopen



HOOGSTRATEN

HOME OF QUALITY



samen investeren
in welvaart
en welzijn

Samen verwerken en verkopen



melk ► zuivel



(nieuwe) samenwerkingsvormen ikv water - energie - (klimaat)



In kader van ecologie / biodiversiteit



vergroening ikv
GLB 2023



samen investeren
in welvaart
en welzijn

In kader van circulaire economie

en vie



Sociale economie

In kader van genetica

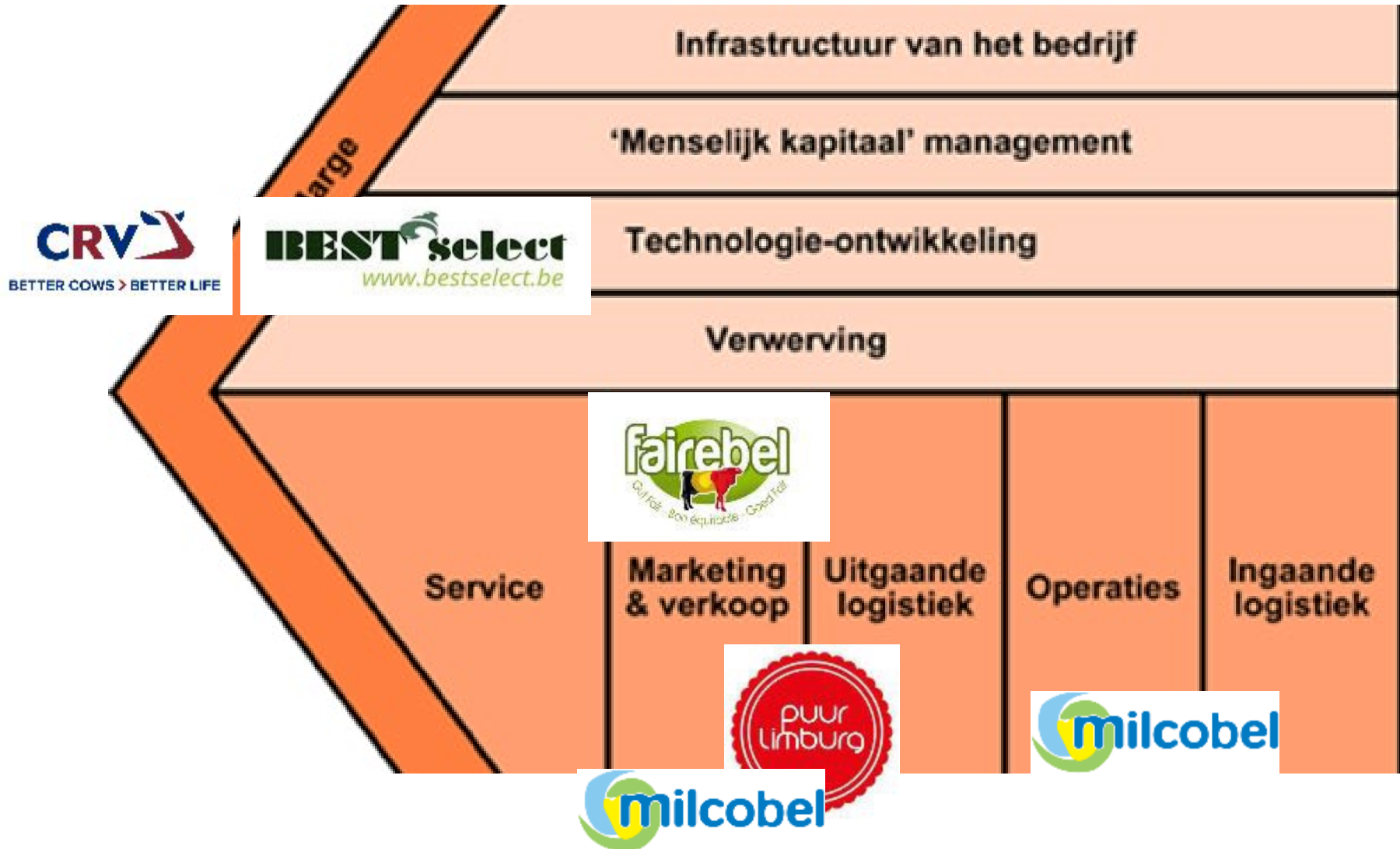


BEST  **select**
www.bestselect.be

CRV 

BETTER COWS > BETTER LIFE

Waardeketen Porter



ondernemen

alleen

samenwerken

deels alleen, deels samen

alles samen

Samenwerken, hoe begin je er aan?



samen investeren
in welvaart
en welzijn

WEET WAT JE ZELF WIL DOEN

- Wat wil jij doen?
- Hoe wil jij het doen?

→ Stel je vast dat je dit alleen niet kan doen,
denk dan na over samenwerken

*“Alleen ga je sneller,
Samen geraak je verder”*



samen investeren
in welvaart
en welzijn

SAMENWERKEN = KANSEN EN BEDREIGINGEN

- Breng kansen van de samenwerking in beeld
- Breng bedreigingen in beeld

→ Zo weet je welke partner(s) je zoekt



*“Alleen ga je sneller,
~~Samen geraak je verder~~
Met de juiste 2^e geraak je verder”*

ZOEK DE JUISTE PARTNER(S)

- Leg met hen de gemeenschappelijke doelstelling vast: **WAAROM** samenwerken? Schrijf dit op.
(helpt bij latere discussies om aan de reden van samenwerken te herinneren)
- Definieer **WAT** je samen zal doen
(bv. enkel samen verkopen of hele bedrijfsvoering samen opnemen?)
en de **termijn** (welbepaalde duur of onbepaalde duur?) van de samenwerking
- Maak goede afspraken en zet ze op papier
(ev. statuten en huishoudelijk reglement)
- **Formaliseer** (richt een juridische entiteit op)



Welke samenwerkingsvorm? ikv ondernemen



samen investeren
in welvaart
en welzijn

Beperkte aansprakelijkheid

- nv: naamloze vennootschap: accent op kapitaal
- bv: besloten vennootschap : accent op de mensen
- **cv : coöperatieve vennootschap: accent op de missie**
- (sinds november 2018 ook vzw overwegen = *cv light*)

onbeperkte aansprakelijkheid

- Maatschap
- Vennootschap onder firma (VOF)
- Commanditaire vennootschap

In de rand:

- sinds mei 2019: LV ► LO; BVLO, CVLO, VOFLO, CommVLO
- (feitelijke vereniging, geen juridische entiteit)

Waarom/wanneer kiezen voor een coöperatie?



*“Born out of misery
Born out of opportunity”*



Coöperatieve vennootschap

- Missie : **WAAROM** werken we samen?
samen antwoord zoeken op *misery* of op *opportunity*
- Vennoten/leden zijn
 - **eigenaar** (kopen aandelen)
 - **begunstigde** (hebben een transactierelatie)
 - **toezichthouder** / zeggenschap (lid met stemrecht op AV)
- Wisselend aantal vennoten (<> bv)
- Lange termijn voor ogen

Ruime diversiteit in coöperaties

ONDERNEMINGSCOOPERATIES



BEL ORTA
fruit & vegetables



WERKERSCOOPERATIES



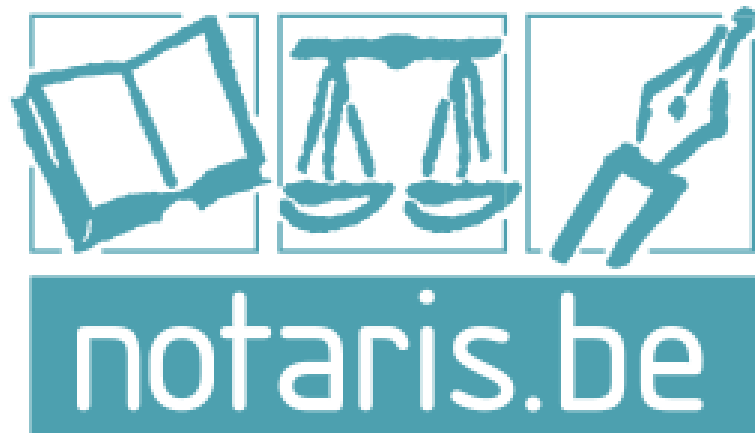
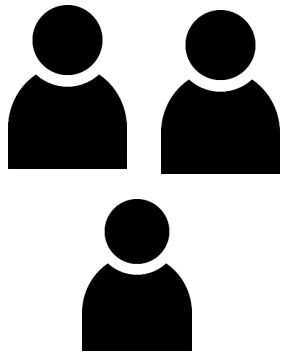
BOER & N
COMPAGNIE

BURGER/CONSUMENTEN COÖPERATIES



MULTISTAKEHOLDER COÖPERATIES





Nationale Raad voor de Coöperatie



Producenten organisatie

Zo goed als alle PO's zijn cv's
Niet alle cv's zijn PO's

ICA principes



1. vrijwillig en open lidmaatschap
2. democratische controle door de leden
3. economische participatie door de leden
4. autonomie en onafhankelijkheid
5. onderwijs, vorming en informatieverstrekking
6. coöperatie tussen de coöperaties
7. aandacht voor de gemeenschap

Op zoek naar de juiste juridische vorm?

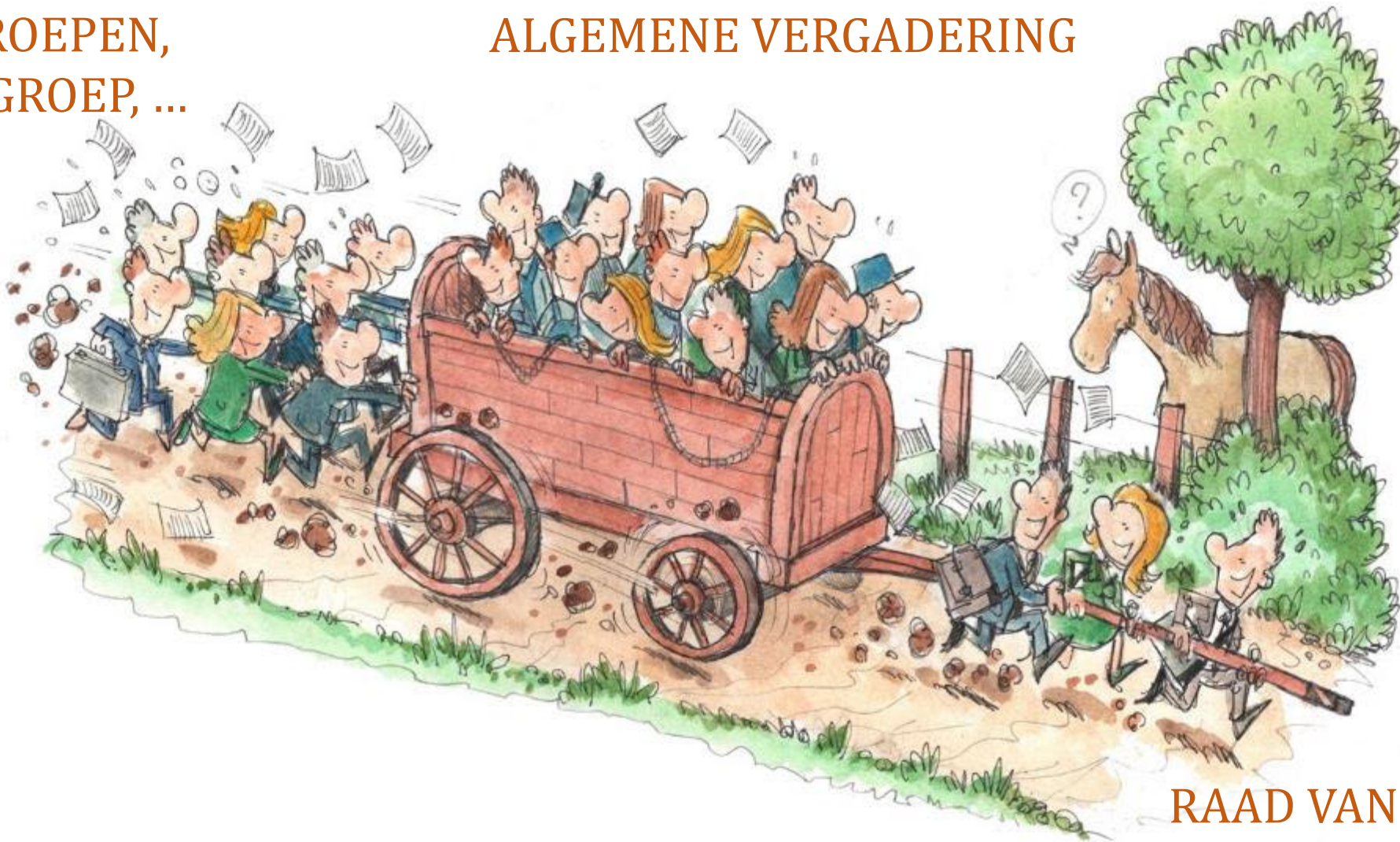
Zoek professioneel advies



*Een tip:
Neem je rol op in de coöperatie*

REGIORADEN,
WERK GROEPEN,
SECTOR GROEP, ...

ALGEMENE VERGADERING



RAAD VAN BESTUUR

Nog wat bijblijvers



- Een coöperatie is een ‘**onderneming**’.
Je kan niet blind zijn voor de **markt** waarin je speelt.
- Een coöperatie is een **middel**, geen doel
- In een coöperatie streef je naar **gelijkwaardigheid**,
niet naar gelijkheid
- In een coöperatie streef je naar **win-win**
de win(st) voor de ene kan groter zijn dan voor de andere
- in een coöperatie is er ruimte voor **solidariteit**

#2030

Nieuwe uitdagingen, nieuwe samenwerkingen?



samen investeren
in welvaart
en welzijn

#2030: nieuwe samenwerkingen?

- **Nieuwe teelten:**
ook grondstoffen voor groene chemie & groene energie
- Uitdagingen **klimaat:**
waterbeheer, hernieuwbare energie, CO₂-opslag, ...
- **Circulaire economie:** nevenstromen (her)waarderen
- Nieuwe **technologie** / big data
- **Gebiedsgerichte** benadering = nieuwe partners
aandacht voor verdeling van lasten en lusten



Nog enkele tips:

- **vind het warm water niet uit**
zoek inspiratie (bv bij andere samenwerkingen/cv's)
- Neem de **tijd** om een sterke samenwerking uit te tekenen:
wat als ... dan ...
- **Hou ogen en oren open,**
opportuniteiten komen meer en meer uit onverwachte hoek
= samenwerken met niet evidente partners

Ontwikkelingsmatrix van je samenwerking

LEVENSCYCLUS van een samenwerking Ikv product/dienst	idee	ontwikkeling	functioneren
technologie			
financiën			
ondernemen			
samenwerking vorm geven en in vorm houden ...	Aandacht voor werven	Aandacht voor communicatie	Aandacht voor betrokkenheid




*“Waar knelt het op jouw bedrijf?
Kan samenwerken de oplossing zijn?”*



**LUNCH
DATE 9** 



Anne-Marie Vangeenberghe

consulent coöperatief ondernemen & samenwerken

inspiratie – advies – begeleiding – vorming

E: anne-marie.vangeenberghe@boerenbond.be

T: 01628 61 23